

Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 31. januar 2023

Sak: 2022/1653

Klager: Celsa Armeringsstål AS

Prosessfullmektig: Advokatfirmaet Grette AS v/Advokat Odd Stemsrud

Energiklagenemndas medlemmer: Energiklagenemndas leder Per Conradi Andersen, nemndsmedlemmene Edna Grepperud og Morten Sundt

1 Sakens bakgrunn

- (1) Celsa Armeringsstål AS (heretter «Celsa») har i brev datert 30. november 2022 fremmet krav om dekning av sakskostnader i medhold av lov 10. februar 1967 nr. 10 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 36 første ledd.
- (2) Kravet har sitt grunnlag i Energiklagenemndas sak 2022/718, hvor nemnda omgjorde Reguleringsmyndigheten for energi (RME) sitt vedtak datert 11. januar 2022. Saken gjaldt spørsmål om utbedringsansvar for brudd på krav til flimmer etter forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet av 30. november 2004 nr. 1557 (FOL) § 2-1 jf. § 3-5. RME slo fast at Celsa var utbedringsansvarlig og påla utbedring av flimmerproblematikken. Nemnda opphevet RMEs vedtak den 14. november 2022.
- (3) Avgjørelsen ble oversendt partene den 14. november 2022 og Celsa fremmet sakskostnadskrav den 30. november 2022.
- (4) Ifølge oversendte timelister fra Advokatfirmaet Grette AS har det medgått [REDACTED] timer til å arbeide med saken fra 24. september 2019 og frem til vedtaket fra Energiklagenemnda den 14. november 2022. Det totale kravet utgjør 5 072 106 kroner ekskl. mva.
- (5) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken 31. januar 2023.

2 Klagenemndas vurdering

- (6) Nemnda tar utgangspunkt i forvaltningsloven § 36 første ledd, som lyder:

Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold taler mot det.

Postadresse
Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse
Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

- (7) Vedtaket fra RME ble opphevet. Det er på det rene at en opphevelse av et vedtak kan gi grunnlag for å tilkjenne klageren sakskostnader, jf. blant annet Graver, Forvaltningsrett (5. utgave 2019) s. 532 og Forvaltningslovutvalgets innstilling (NOU 2019:5) s. 459. Spørsmålet er om opphevelsen innebar en endring «til gunst for en part», jf. forvaltningsloven § 36.
- (8) Etter nemndas syn ble vedtaket «endret til gunst» for Celsa, da nemnda i vedtakets premisser legger til grunn at utformingen av selve vedtaksteksten går utover rammene i FOL § 2-1. RME kan følgelig ikke fatte et likelydende vedtak mot Celsa i et eventuelt nytt vedtak.
- (9) Det følger videre av forvaltningsloven § 36 første ledd at «vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket» kan kreves dekket. Advokatutgifter anses som «vesentlige kostnader» som kan kreves dekket. Spørsmålet blir om kostnadene var «nødvendige».
- (10) Klagesaken gjaldt spørsmål om utbedringsansvar for brudd på krav til flimmer etter FOL. Klager vant frem med sitt syn. Klager har fremsatt krav om dekning av samtlige utgifter for tidsperioden 24. september 2019 og frem til vedtaket fra RME den 14. november 2022. Dette inkluderer utgifter knyttet til både behandlingen av saken i Energiklagenemnda og for førsteinstansbehandlingen for RME.
- (11) Bestemmelsen i forvaltningsloven § 36 første ledd gir til rett dekning av «vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket». Bestemmelsen oppstiller et krav om årsakssammenheng mellom utgifter parten har pådratt seg i klageprosessen og vedtaksendringen, jf. kravet om at kostnadene må ha vært «nødvendige». I nødvendighetskravet ligger det en avgrensning mot utgifter som ikke er knyttet til omgjørings- eller klagesaken, se også Justisdepartementets uttalelse i JDLOV-2005-7958. Nemnda kan følgelig ikke se at det er grunnlag for dekning av noen av de påløpte kostnadene i perioden 24. september 2019 og frem til 10. januar 2022.
- (12) Nødvendighetskriteriet omfatter også de ressursene som er benyttet i klagerunden. Det må derfor vurderes konkret hvorvidt det var nødvendig å pådra seg utgiften for at forvaltningen skulle endre det opprinnelige vedtaket. Dette er et skjønnsmessig kriterium, som forutsetter en konkret vurdering av de fremsatte krav. Det må legges vesentlig vekt på saksbehandlingsfeilens art og sakens vanskelighetsgrad, se Ot.prp. nr. 3 (1976–1977) s. 101 spalte 2. Ved vurderingen av om kostnadene var nødvendige for å få endret vedtaket, skal det legges vekt på hva parten selv med rimelighet har oppfattet som naturlige tiltak. Det er på det rene at forvaltningsloven § 36 ikke gir rett til dekning av alle kostnader en part påføres i forbindelse med endring av forvaltningsvedtak.
- (13) Ifølge timelistene har flere forskjellige advokater arbeidet på saken. Det har medgått [redacted] timer samlet i perioden 11. januar 2022 til 14. november 2022 og timeprisen varierer fra [redacted] kroner til [redacted] kroner. Ifølge timelistene har tiden gått til gjennomgang av vedtak fra RME, utarbeidelse av klage til Energiklagenemnda, oppfølging overfor RME, flere brev/merknader til RME/klagemotpart i anledning klagesaken. Det har også medgått tid til arbeid med begjæring om utsatt iverksettelse, notater, plan til RME, strategi, prosjektplaner, møter og gjennomgang av gamle dokumenter.
- (14) Saken reiste vanskelige tekniske og juridiske problemstillinger og har pågått over mange år. Videre ser nemnda at den tidligere saken om utbedringsansvar som ble avsluttet i

2011 og historikken knyttet til denne saken, har vært sentral for den nye saken om utbedringsansvar. Videre har det vært forholdsvis omfattende innsending av merknader fra de fire partene i saken.

- (15) Energiklagenemnda vil imidlertid bemerke at saken under RMEs behandling har vært opplyst når det gjelder de faktiske forhold, herunder kontakten mellom partene i forkant av saken. De juridiske anførslene er videre i stor grad sammenfallende med anførslene overfor RME. Det har vært relativt få nye dokumenter fremlagt i saken for Energiklagenemnda. Etter nemndas vurdering innebærer dette en begrensning i hva som kan anses som nødvendig tidsbruk ved utformingen av klagen, selv om klager nok har måttet bruke tid på å imøtegå motpartenes argumentasjon og RMEs vurderinger i klagen.
- (16) I perioden etter RMEs vedtak den 11. januar 2022 og frem til innsending av klagen den 31. januar 2022, er det arbeidet [REDACTED] timer og fire ulike advokater har arbeidet på saken. Klagen er på 11 sider og referer i hovedsak til rettslige betraktninger knyttet til en mindre del av de faktiske forhold. Basert på de innsendte timelistene legger nemnda til grunn at det til en viss grad har vært utført nødvendige og adskilte arbeidsoppgaver for de personene som har vært involvert i saken. Det må imidlertid kunne forventes at advokater med særlig fagkunnskap er mer presise og arbeider mer effektivt enn advokater uten slik særskilt fagkunnskap, se også JDLOV-1989-1123. Advokatfirmaet Grette markedsfører seg med særlig kompetanse innen dette området, noe også angitt timepris gjenspeiler. Nemnda legger derfor til grunn at det har medgått noe mer ressurser enn det sakens kompleksitet med nødvendighet tilsa for å utarbeide klagen. Dette må også ses i sammenheng med de ressursene som er nedlagt mens saken var til behandling i RME hvor de involverte var godt innsatt i de ulike problemstillingene og alt lå til rette for en effektiv tidsbruk ved utforming av klagen. Kravet reduseres skjønnsmessig som følge av dette.
- (17) Det er i perioden etter inngivelsen av klagen, fra 1. februar 2022 og frem til 14. november 2022, arbeidet ytterligere [REDACTED] timer i saken, fordelt på tre advokater. Det fremgår av timelistene at det blant annet har medgått et betydelig antall timer til gjennomgang av gamle dokumenter, utarbeide tidslinjer, figurer og lage oversikter over relevante dokumenter [REDACTED]. Videre er brukt mye tid til utarbeidelse av en prosjektplan/utbedringsplan til RME som påkrevd i RMEs vedtak [REDACTED]. Nemnda kan ikke se at disse to postene var nødvendige for å få endret vedtaket.
- (18) Med hensyn til det resterende arbeidet i perioden 1. februar 2022 og frem til 14. november 2022 [REDACTED], vektlegger nemnda at saken hadde vært til behandling hos RME siden 2019 og at det var gjort et omfattende arbeid i saken frem mot RMEs vedtak. Det er i liten grad fremlagt nye dokumenter eller nye juridiske anførsler i saken i anledning klagen, og etter Energiklagenemndas skjønn kan derfor bare en begrenset del av dette arbeidet anses som nødvendig for å endre vedtaket. Nemnda bemerker at det synes å være et visst misforhold mellom den timepris som er fakturert for ekspertise og antall medgatte timer totalt sett. Sakskostnadskravet avkortes derfor som følge av dette.
- (19) Energiklagenemnda har etter dette foretatt en skjønnsmessig avkortning, hvor Celsa får dekket 350 000 kroner med arbeidet til klagen og 200 000 kroner for arbeidet med etterfølgende merknadsskriv. Til sammen utgjør dette 550 000 kroner ekskl. mva.

3. Vedtak

(20) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

1. **Celsa Armeringsstål AS tilkjennes saksomkostninger med kroner 550 000 eks. mva. jf. forvaltningsloven § 36**

Vedtaket kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker jf. forvaltningsloven § 29.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 31. januar 2023

Per Conradi Andersen
Nemndsleder

Edna Grepperud
Nemndsmedlem

Morten Sundt
Nemndsmedlem